

15.9x10.77	3	9	עמוד	מַעְרִיב - עֶסְקִים	05/01/2012	30280018-2
דורון טיקוצקי צדברונים משרד עורכי הדין - 87910						

{ עו"ד גיל מור }

קצת אוויר לנשימה

חוק אוויר נקי שנכנס לתוקפו ב־1 בינואר 2011 בא להסדיר את הטיפול בבעיית זיהום האוויר, שכן הוא מהווה את אחד המפגעים הסביבתיים החמורים ביותר המשפיעים על בריאות הציבור, על איכות חייו ועל הצמיחה הכלכלית במשק. ממחקרים עולה שזיהום אוויר גורם ישירות לעורף תחלואה ואף לתמותה מוקדמת. מנתוני אדם טבע ודין עולה כי אחד מכל 5 ילדים בגוש דן סובל ממחלה או מפגיעה במערכת הנשימה שנגרמת מזיהום אוויר, ויותר מ־1,000 בני אדם מתים מדי שנה בשנה בגוש דן בשל הזיהום. במקביל, התאחדות העשיינים מנהלת קרב מאסף ומבקשת הקלות ושינויים בחוק שאושר והמשרד להגנת הסביבה נעמד על רגליו האחוריות.

זיהום האוויר מזיק גם למבנים ולתשתיות, כמו גם לחקלאות, וכן פוגע, לעתים באופן בלתי הפיך, במגוון הביולוגי וכמערכות אקולוגיות ייחודיות לישראל. בשקלול נזקיו לערכים כספיים הוא גורם נזק כלכלי גדול ביותר למשק. עם הגידול באוכלוסייה והעלייה ברמת החיים הבעיה רק תוחמר. בשל הצפיפות הגדולה וייחודיותה הגאוגרפית והאקלימית של ישראל, בעיית זיהום האוויר חמורה בהשוואה למרבית המדינות המפותחות. הנושאים העיקריים המטופלים באמצעות החוק הם קביעת ערכים להימצאותם של חומרים מזהמים באוויר אשר חריגה מעבר להם משקפת סכנה בריאותית, הכנת תוכנית לאומית למניעה ולצמצום הנזק, הוראות לצמצום זיהום ממקורות פליטה נייחים וניידים והרחבת האכיפה תוך שיתוף הציבור. בשנים האחרונות, לאור מודעות הולכת

וגדלה של רשויות האכיפה והציבור, מוגשות לבתי המשפט תביעות שעניינן גרימת זיהום אוויר בלתי סביר. רק לאחרונה פורסם כי בית המשפט השלום בכאר שבע הטיל קנס כולל בגובה חצי מיליון שקל על מפעל חיפה כימיקלים דרום במישור רותם בגין זיהום אוויר ואידיווח על תוצאות הבדיקות התקופתיות החריגות של פליטות מזהמים. כן פורסמה הודעה הגשת תובענה ייצוגית לבית המשפט המחוזי בירושלים בהיקף 100 מיליון שקל בשל חשיפתם של עובדים ושל נוסעים לאוויר מזהם בעת שהותם בתחנה המרכזית תוך שבריאותם מועמדת בסיון של ממש. חוק אוויר נקי הוא אחד החוקים הסביבתיים החשובים ביותר שהתקבלו במדינת ישראל, וייחודו במתן כלים ממשליים לאכיפה ולענישת המזוהמים. ב

הכותב הוא מומחה לדיני איכות סביבה ושותף במשרד דורון טיקוצקי